

YOSCIWEB Nieuwsbrief 3

In de afgelopen vier maanden hebben de zeven partners van het YOSCIWEB consortium het actuele 'internet landschap' van populair-wetenschappelijke websites in hun landen beschreven. Op basis hiervan hebben we een aantal afzonderlijke websites geselecteerd en geanalyseerd.

Tijdens de beschrijving van het nationale populair-wetenschappelijke 'landschap' kregen we een steeds beter beeld van de populaire wetenschap op het internet in de zeven betrokken landen. U vindt hierover meer informatie op bladzijde twee van deze nieuwsbrief.

Verder hebben we een uitgebreid analyse schema voor de 61 geselecteerde en geanalyseerde websites opgesteld. Dit schema bevat 112 elementen die kenmerkend zijn voor populair-wetenschappelijke websites en die we vervolgens hebben gecombineerd in vier hoofdgroepen. Dit hielp ons weer om websites uit de verschillende landen nader te analyseren op één-en-dezelfde manier. Hierover kunt u meer lezen op bladzijde 3.

De YOSCIWEB partners hebben het nationale 'landschap' van populair-wetenschappelijke websites omschreven en op basis daarvan een beperkt aantal websites geïdentificeerd voor nadere analyse. Dit is een uitgebreid schema geworden aan de hand waarvan een diepte-analyse van 61 geselecteerde websites in zeven landen is gemaakt.

Inhoud

Over YOSCIWEB

1

Beschrijving van populair-wetenschappelijke websites op nationaal niveau

2

Analyse schema van populair-wetenschappelijke websites

3

Over YOSCIWEB

Het YOSCIWEB project brengt in kaart hoe populair - wetenschappelijke websites het beeld van de wetenschap en haar beoefenaars bij jongeren vormgeven en beïnvloeden. Wij bieden kennis, praktische ervaring en *best practices* op het vlak van het imago van de wetenschap op het internet.

Meer informatie over het project: www.yosciweb.eu

Het YOSCIWEB project wordt financieel ondersteund vanuit het [EU 7de Kader Programma](#) en loopt van januari 2008 tot december 2009

Beschrijving van het nationaal populair-wetenschappelijke internet landschap

De YOSCIWEB partners hebben het 'internet landschap' ofwel de actuele stand van zaken van de populair-wetenschappelijke websites, in de zeven landen van het YOSCIWEB project omschreven.

De populair - wetenschappelijke websites zijn geïdentificeerd op basis van de volgende criteria:

- De websites gaan *hoofdzakelijk over wetenschap of zijn gerelateerd aan wetenschap en wetenschappelijke onderwerpen*, met inbegrip van de *geesteswetenschappen en sociale wetenschappen*;
- De websites hebben *als doelgroep het brede, algemene publiek*, dus *niet de onderzoekers of professionals*, waarbij enkele websites zich *vooral op jongeren* richten in de leeftijdsgroep van 12 tot 18 jaar oud;
- De websites hebben *eigen content*, dus van de eigen redactie, met minimaal vijf webpagina's zodat portals zijn uitgesloten in deze beschrijving;
- De *providers* van de websites *zijn gevestigd in het land zelf*;
- De websites zijn *openbaar toegankelijk*: gebruikersnamen en wachtwoorden zijn dus niet nodig.

Omdat de landen variëren in bevolkingsgrootte verschillen de aantallen websites ook enorm. Zo hosten bijvoorbeeld Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk respectievelijk meer dan 200 en 500 websites die binnen onze selectiecriteria vallen terwijl er in IJsland maar zes vergelijkbare websites zijn. Ten behoeve van de kwaliteit van de nadere analyse is onze studie daarom beperkt tot maximaal 10 websites per land.

Populair-wetenschappelijke websites in de zeven Europese YOSCIWEB partner landen worden via een gestandaardiseerd schema met zowel algemene als bijzondere kenmerken beschreven.

De *algemene kenmerken* bevatten naam en internet adres van de website, naam van de eigenaar en/of financier, doelstelling (-en), wetenschappelijke vakgebied (-en), aantallen webpagina's en bezoekers. De *speciale kenmerken* refereren aan de mogelijke aanwezigheid van interactiviteit en extra's als multimedia en een Q&A met wetenschappers. De gegevens zijn vooral verzameld door intensief bezoek aan de website en het goed doornemen van de content daarvan. Indien bepaalde informatie niet op de site zelf te vinden was, zoals het aantal bezoekers bijvoorbeeld, dan werd in afzonderlijke gevallen de provider van de website in kwestie benaderd voor nader onderzoek.

In totaal 61 websites zijn geïdentificeerd en beschreven in ons project. Tabel 1 biedt een *momentopname* van het populair-wetenschappelijke 'internet landschap' in de zeven landen in september 2008.

	<i>Bevolking in 2008</i>	<i>Waarvan internet gebruikers in '08</i>	<i>Internet gebruik in perc. en internat. placering</i>	<i>Geschat aantal pop-wet. websites</i>	<i>Geselecteerde pop-wet. web.</i>
<i>Bulgarije</i>	7.262.675	4.000.000	55,1 %, nr. 39	50	8
<i>Estland</i>	1.307.605	780.000	59,7 %, nr. 33	7	7
<i>Frankrijk</i>	62.177.676	36.153.327	58,1 %, nr. 36	200	10
<i>IJsland</i>	304.367	258.000	84,8 %, nr. 5	6	6
<i>Nederland</i>	16.645.313	15.000.000	90,1 %, nr. 2	75	10
<i>Spanje</i>	40.491.051	25.623.329	63,3 %, nr. 29	30	10
<i>VK</i>	60.943.912	41.817.847	68,6 %, nr. 22	500	10

Tabel 1: *Populaire wetenschap op het internet en internet gebruik in zeven Europese landen in '08*

Bron: <http://www.internetworldstats.com/top25.htm>

Het is goed om hier op te merken dat door het mondiale karakter van het internet, internationale populair-wetenschappelijke websites in enkele gevallen meer bezocht worden dan nationale sites (vooral in kleine landen). Een goed voorbeeld hiervan is de behoorlijk grote populariteit van Wikipedia.

Het merendeel van de websites in de partnerlanden zijn eigendom van of worden gefinancierd door *publieke* organisaties. *Privé initiatieven* zijn er vooral in de vorm van webtijdschriften die door de uitgevers als een 'extra' worden aangeboden bij hun papieren tijdschriften. Sommige websites worden geëxploiteerd door science centra en musea of fungeren als internet versies van populair-wetenschappelijke TV programma's. Enkele bedrijven hebben wetenschap gerelateerde websites ontwikkeld als onderdeel van hun educatie en communicatie strategie.

Er zijn *monodisciplinaire* websites voor enkelvoudige vakgebieden of onderwerpen zoals natuurkunde, nanotechnologie, filosofie en scheikunde en er zijn *multidisciplinaire* websites voor wetenschap in den brede. Een relatief groot aantal wetenschappelijk georiënteerde websites richt zich op *een (jong) volwassen publiek van 16 jaar en ouder* in tegenstelling tot jonge kinderen van 8 tot 12 jaar of jongeren van 12 to 16 jaar oud.

De meeste door ons geselecteerde websites hebben een *database*, met zoekmachine, voor wetenschappelijk nieuws, artikelen en, in een aantal gevallen, ook multimedia, *graphics*, enz. Interactiviteit is een belangrijk kenmerk dat de aantrekkelijkheid van een populair-wetenschappelijke website voor de jongere doelgroep verhoogd. Tenminste één vorm van interactiviteit was aanwezig bij 36 van de 61 door ons geselecteerde websites. De meeste websites in onze selectie bieden multimedia aan, iets meer audio en video dan *moving graphics*.

Analyse schema van populair-wetenschappelijke websites

Het doel van dit onderdeel van het YOSCIWEB project is de diepte-analyse van populair-wetenschappelijke websites in de zeven YOSCIWEB landen met inbegrip van een waardeoordeel over de positieve en negatieve aspecten van de websites.

Democrit, de Bulgaarse YOSCIWEB partner, heeft een uitgebreide methodologie voor onderzoek en analyse van populair-wetenschappelijke websites in de partner landen ontwikkeld. Aanvankelijk stelde zij 171 kenmerken als analyse schema voor aan de leden van het YOSCIWEB consortium. Deze verzameling van kenmerken werd door de collega's in de zeven landen getest op één geselecteerde website om zodoende de meeste relevante vragen te bepalen.

Als resultaat hiervan hebben we een nieuw schema met 112 kenmerken ontwikkeld dat uit twee beoordelingsschalen bestaat (5-puntsschaal en een ja/nee schaal, afhankelijk van de vraag) en verwijzingen ter verduidelijking en beargumentering van de oordelen.

USABILITY							
	Navigation		Scale				
49	Ease of navigation ¹⁹	User is able to move around within the website with ease	excellent	highly satisfactory	satisfactory	unsatisfactory	non-existent / N/A
50		The website offers concise grouping of the content material	excellent	highly satisfactory	satisfactory	unsatisfactory	non-existent / N/A
51		Informative labeling of all navigation elements ²⁰	excellent	highly satisfactory	satisfactory	unsatisfactory	non-existent / N/A
52		Entertaining navigation	It has a funky design ²¹	excellent	highly satisfactory	satisfactory	unsatisfactory
53	Elements in menu	The number of elements and terms per element does not produce memory overload	excellent	highly satisfactory	satisfactory	unsatisfactory	non-existent / N/A

Figuur 1. een klein uittreksel van het analyse schema

De vragen worden beantwoord in de landen zelf met als doel om bijzondere en vernieuwende aspecten onder de 61 websites te identificeren op basis van de kwalitatief ingestelde methodologie.

Om de uniformiteit in de beoordeling zo groot mogelijk te maken is de uiteindelijke versie van het analyse schema eerst uitgetest op een internationale website door elke afzonderlijke partner. Meer informatie over afzonderlijke kenmerken, methodologie en gehanteerde schalen zijn te vinden op de YOSCIWEB website. Het complete analyse schema is te vinden op www.yosciweb.eu/d8.pdf.

De kwalitatieve analyse van populair - wetenschappelijke websites in de zeven landen wordt uitgevoerd aan de hand van vier categorieën:

➤ Content

➤ Gebruiksgemak

YOSCIWEB komende activiteiten

Het YOSCIWEB consortium is op dit moment bezig met de afronding van de diepte-analyse van de 61 geselecteerde populair - wetenschappelijke websites. We zetten de positieve en negatieve aspecten van de websites op een rij. Dit helpt ons om de *best practices* op het vlak van wetenschap op het internet voor jonge mensen in Europa samen te vatten en zal ook de basis vormen om algemene ontwikkelingen in wetenschap- en techniekcommunicatie via internet te identificeren.

We gaan ook verder met de ontwikkeling van een meer gedetailleerd analyse schema aan de hand waarvan de door ons samengestelde focusgroepen met jongeren van 12-18 jaar oud de populair - wetenschappelijke websites beoordelen.

YOSCIWEB nieuwsbrief 4 zal binnenkort worden gepubliceerd en verzonden naar uw e-mail adres.

Het YOSCIWEB consortium hoopt dat u onze kennis en ervaring als waardevol en interessant ervaart. Eind dit jaar is het project afgelopen en dan zullen wij onze aanbevelingen en *best practices* over wetenschap- en techniekcommunicatie via het internet voor iedereen beschikbaar stellen.

Meer informatie over de achtergrond en tussentijdse resultaten van het project zijn te vinden op: www.yosciweb.eu